

Digital kvarlåtenskap

Bert Bjarland
14.5.2020

Digital kvarlåtenskap

- Din digitala kvarlåtenskap är allt digitalt material du lämnar efter dig; foton, dokument, e-post- och andra meddelanden, innehåll på sociala medier, tjänster du abonnerat på, kod du eventuellt skrivit osv
- Vad som händer med din digitala kvarlåtenskap beror på dig;
 - du kan strunta i alltihop – hoppas på evigt liv i cyberrymden
 - du kan planera genom intressebevakning

Digital intressebevakning

- Du kan utse en betrodd person – *intressebevakare* – att förfara med din digitala kvarlåtenskap enligt vad du bestämmer i en digital *intressebevakningsfullmakt*, dvs
 - *ett juridiskt dokument, bevitnat av två icke-jävigga personer*
 - *som räknar upp din digitala kvarlåtenskap*
 - *definierar hur man kommer åt den*
 - *och vad som ska göras med den efter din död*

Vad

- e-post, SMS-meddelanden
- innehåll, meddelanden och chattinlägg på sociala medier
- inlägg på bloggar & diskussionsforum
- digitala foton, videosnuttar
- dokument lagrade på datorn, i molntjänster, i tjänster du abonnerat på
- kod eller annat du skrivit

Var

- i din dator; bordsdator, laptop, surfplatta / tablett
- i din telefon; smarttelefon, seniortelefon
- i molntjänster; lagring, kod på plattformar
- på externa minnen; hårddiskar, minnespinnar
- hos internetoperatörer
- på olika användarkonton

Vad göra

- skriv ner / spara dina viktigaste användarnamn och lösenord
 - i ett dokument
 - i ett häfte
- se till att din betrodda person vet var och hur du skrivit ner / sparat dem
- radera användarkonton i tjänster du inte längre använder

Användarkonto ?

- För att använda en kommersiell tjänst måste du hos tjänstleverantören skapa ett *användarkonto*
 - *användarnamn*; vanligen din e-postadress
 - *lösenord*; ska vara ganska långt, innehålla stora och små bokstäver, siffror och specialtecken, också mellanslag tillåts
 - ofta används ditt *telefonnummer* som bekräftelse
- Hos myndigheter identifierar du dig med *mobil-ID*, *ID-kortläsare* eller *bankkoder*

Vilka konton ?

- Du måste inte nödvändigtvis skriva upp användarnamn och lösenord för alla användarkonton – men åtminstone för
 - konton som innehåller för dig viktiga dokument, foton, mm
 - konton där du har pengar placerade eller innestående
 - tjänster du debiteras för

..dvs åtminstone

- e-postkonton (alla)
- Telefon- och internetoperatörer, befintliga avtal, fakturerade tjänster
- Molntjänster (Dropbox, Google Drive, iCloud, OneDrive ...)
- Sociala medier (Facebook, Twitter, Instagram, LinkedIn ...)
- Streamingtjänster (Netflix, Spotify, ViaPlay, Cmore, HBO ...)
- Köpta spel och e-böcker
- Användarkonton för spel och betaltjänster (Veikkaus, PayPal, eBay ...)

Vad göra – i praktiken

- Spara dokumentet i en molntjänst (t.ex. Google Drive) och ge din betrodda person åtkomst till tjänsten och dokumentet
- Spara dokumentet på datorn och skydda det med lösenord. Ge datorn och lösenordet till din betrodda person
- Skriv ner dina användarnamn och lösenord på ett papper eller i ett häfte och förvara det i ett kassaskåp, på ett annat säkert ställe eller i ett slutet kuvert i testamentet
- Använd en lösenordshanterare och ge dess lösenord till din betrodda person.

Intressebevakningsfullmakt

- En intressebevakningsfullmakt definierar vem som i framtiden ska sköta dina (bl.a. digitala) angelägenheter, ifall du inte själv förmår göra det.
- Upprätta gärna en intressebevakningsfullmakt i ett tidigt skede. Om du kan sköta dina angelägenheter ända till livets slut, tas den inte i bruk.
- Utse en betrodd person till intressebevakare – vanligen make / maka, barn, annan nära släkting eller vän.
- Utse gärna också ersättare; andrahandsfullmäktig och vice fullmäktig.

En kortfattad guide

Innehåll

1. Förberedelser	2
1.1. Praktiska tips	2
1.2. Intressebevakningsfullmakt	5
2. Efter dödsfallet.....	6
2.1. Praktiska tips	6
3. Referenser, länkar	7
BILAGA: Intressebevakningsfullmakt	8

Efter ev. dödsfall..

- Stäng **inte** telefonabonnemanget först
 - Många tjänster kan ha ett telefonnummer som användarnamn eller bekräftelse. Om du inte kan öppna den avlidnes / avlidnas telefon, kontakta hans / hennes internetoperatör för hjälp
- Stäng **inte** heller av den avlidnes / avlidnas e-post
 - e-postadressen fungerar sannolikt som användarnamn för de flesta av de tjänster han / hon använde
- Ta en tjänst i taget reda på hur du tar bort den avlidnes / avlidnas information.
 - Till exempel kan många tjänsteleverantörer kräva en kopia av dödsattesten för att radera informationen om den avlidne / avlidna

Tack!